aĵo : kelkaj lirikaj poetoj faras el sia arto harmonian ~on. Kp DELIRO, FRENEZO, PETOLO. ~a. 1 Kontraŭa al la komuna saĝo, sensence stranga. 2 ~e aganta, faranta ~ojn. ~i (tr) ~e konduti.

* Ekstrema. 1 Estanta ĉe la finfino, plej malproksima : ~a Oriento ; depútito el ~a maldekstro: homo de ~a maljuneco. 2 Estanta ĉe la plej alta grado : ni sentas nek la ~an varmon, nek la ~an malvarmon; ~a plezuro, mildeco, lerteco; ~igi teorion; en ~a okazo, en ~a situacio (en okazo de ekstrema bezono, supozante la plej malfavoran okazon). ~e. Treege, plej : kordo ~e streĉita ; ni ~c bezonas plenan vortaregon Z. ~o, ~aĵo. La plej malproksima fino, parto : ~o de membroj, de ŝipo. ~o, ~eco. La plej alta grado: malaj ~oj estas proksimaj; peli, puŝi siajn postulojn ĝis ∼o ; la dioj gardu nin de tia ∼o ! la ĝis ~eco streĉita kordo krevis Z.

eksudi (ntr) T. Eliri kiel ŝvito tra histo: la sango ~as kelkafoje tra poroj. ~o. Ago de tio, kio ~as. ~aĵo. Likvaĵo, kiu ~as.

ektopio . Kontraŭnorma lokiĝo de organo: testika ~o.

ektropio Z ∰. Renversa eksteriĝo de palpebra mukmembrano. Vd ENTROPIO.

Ekvacio. Matematika egalaĵo enhavanta almenaŭ unu nekonatan nombron : algebra \sim 0.

Ekvatoro. Imaga ronda linio limanta la geometrian ebenon rektangule kruciĝantan kun la turniĝa akso de la tero k dividanta la terglobon en du duonsferojn.

ekvatorialo * Teleskopo turniĝanta ĉirkaŭ akso paralela al la tera akso, kun sama angula rapideco kiel la tero k kiu ebligas observi la movon de la astroj.

Ekvilibro. 1 Egalpezo ; stato de korpo, kiu, altirata de egalaj sed kontraŭaj fortoj. restas senmova : ~o de pesilo ; ~o de flosanta korpo; firma, nefirma ~o; esti en ~o; rompi, perdi ~on. 2 Stato de fortoj, kiuj sin reciproke nuligas : elektro en ~o sur la supraĵo de korpo. 3 (f) Bonorda egaleco de potenco aŭ de valoro inter kontraŭaj aferoj : ~o de spirito, de humoro Z; estigi ~on inter enspezoj k elspezoj; ~o de la budĝeto; politika, eŭropa ~o. ~i (tr). Esti egalpeza kiel. ~igi. Meti en staton de ~o : ~igi budgeton. ~isto. Cirka artisto, speciale

lerta por konservi la ~on en gimnastikaj ludoj. Kp ŝnurdancisto, ĵonglisto.

ekvinokso * La tempo de l'jaro, kiam okazas egaleco de la nokto kun la tago (= tagnokta egaleco): printempa, aŭtuna ~o. ~a punkto. Punkto de la ĉiela sfero. ĉe kiu okazas la intersekco de la ekvatoro k de la ekliptiko.

ekvipolenta A. Havanta la saman longon k direkton.

ekvivalento Z. 1 (Sc) A Egalvaloro aŭ egala amplekso: mekanika ~o de la varmo ; mekanika efiko de unu kalorio ~as 425 kilogramojn. 2 🖫 Kvanto da simpla substanco, kiu povas en kombinaĵo anstataŭi alian substancon produktante saman efikon aŭ ludante saman rolon : ĥemia ~o.

Ekzakta. Science ĝusta k severe preciza : ~a difino, senco, kalkulo ; ~aj sciencoj (matematikoj); ~a rakonto, reprodukto. Kp senerara.

ekzalti Z (tr). Levi senton de la animo ĝis alta grado de intenseco, tre eksciti: ~i fervoregon, imagon de iu ; ~ita kapo, spirito. Kp flamigi, pasiigi, entuzi-ASMO, FRENEZO, FERVORO, EKSTAZO.

* Ekzameni (tr). 1 Zorgeme rigardi, detale esplori : ~i demandon, problemon, aferon; ∼i ne devigas preni Z. 2 Provi per demandoj la sciojn de kandidato : la kandidato estis ~ita pri la ĥemio. ~0. 1 Detala esploro. 2 Kontrolo de la scioj de kandidato: trapasi, elteni ~on; fari sian ~(iĝ)on Z; sukcese trapasi, plenumi ~on; sukcesi ~on; sin prezenti al ~o.

ekzantemo Z \$. Ruĝaj makuloj sur la haŭto, kiuj aperas ĉe diversaj infektaj malsanoj: tifa ~o. Kp EKZEMO, ERUPCIO.

ekzegezo Z. Klariga metoda interpreto de teksto (historia, jura, teologia ktp). ~isto. Fakulo pri ~o, speciale pri ~o de la Biblio.

* Ekzekuti (tr). Leĝe mortigi krimulon: prokrasti la ~on. ~isto. Homo kies metio estas ~i. Elektro~i. ~i per elektro.

Ekzemo. Haŭta malsano karakterizata per veziketoj k skvametiĝo de epidermo.

* Ekzemplo. 1 Ago aŭ konduto konsiderata kiel imiteblaĵo: ~o proponas sed ne ordonas Z; mian proponon mi prezentis nur kiel ~on Z; sekvi ~on; doni bonan